

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети

Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
TTR-382.01	Түрк тили V (Синтаксис II)	Türkiye Türkçesi V-Cümle Bilgisi II	6	1 + 2	2	2

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Проф.док. Жейхун Ведат Уйгур
Курстун мугалими	Ага окутуучу Мукадас Сабирова
Курстун тили	Түркчө
Жардамчылар	-
Аудитория	İlef 418
Курстун максаты	Түрк тилиндеги сүйлөмдөрдүн түрлөрүн, алардын түзүлүшү жана маанилик өзгөчөлүктөрүн түшүндүрүү; сүйлөмдөрдүн өз ара байланышы, сүйлөмдөрдөгү морфо-семантикалык структуралар аркылуу алардын маанилик катыштары тууралуу маалымат берүү; түрк тилинин сөз кудуретин үйрөтүү.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, Boğaziçi Yay.	Китеп
2 Tahsin Banguoğlu, Türkçenin Grameri, TDK Yay.	Китеп
3 Leyla Karahan, Türkçede Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Akçağ Yay.	Китеп
4 Günay Karaağaç, Türkçenin Söz Dizimi, Kesit Yay.	Китеп
5 Kaya Bilgegil, Türkçe Dilbilgisi, Dergâh Yay.	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1 Түрк тилинин синтаксистик түзүлүшүн үйрөнөт.
2 Сүйлөмдүн курамын түзгөн тилдик каражаттардын өз ара байланыш өзгөчөлүктөрүн билет.
3 Түрк тилиндеги сүйлөмдүн түрлөрүТүрк тилиндеги сүйлөмдүн түрлөрү, алардын маанилик өзгөчөлүктөрүн аңдайт.
4 Түрк тилинин сөз кудуретин жана аны пайда кылган тилдик каражаттарды үйрөнөт.
5 Түрк тили менен башка тилдердин синтаксистик түзүлүшүндөгү айырмачылыктарды ажыратуу жөндөмүнө ээ болот.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Сүйлөм: аныктамасы, мазмуну, өзгөчөлүктөрү. Түрк тилиндеги сүйлөмдөр боюнча көз караштар.
2. Апта	Түзүлүшү боюнча сүйлөмдөр: жөнөкөй сүйлөм (Этиштин өзгөчө формалары аркылуу уюшулган жөнөкөй жана татаал сүйлөм түзүлүштөрү).
3. Апта	Жөнөкөй сүйлөм (Этиштин өзгөчө формалары аркылуу уюшулган жөнөкөй жана татаал сүйлөм түзүлүштөрү).
4. Апта	Татаал сүйлөм. Татаал сүйлөмдөрдүн тутумундагы шарттык маанилер.
5. Апта	Татаал сүйлөм. Түрк тилиндеги кичи байламтасынын татаал сүйлөм түзүү өзгөчөлүктөрү.
6. Апта	Татаал сүйлөм. Түрк тилиндеги кичи байламтасынын татаал сүйлөм түзүү өзгөчөлүктөрү.
7. Апта	Тең байланыштагы татаал сүйлөмдөр.
8. Апта	Ара сынак

Курстун планы

9. Апта	Багыныңқы байланыштагы татаал сүйлөмдөр.
10. Апта	Маанисине жараша сүйлөмдүн түрлөрү: оң жана терс формадагы сүйлөмдөр.
11. Апта	Маанисине жараша сүйлөмдүн түрлөрү: илептүү сүйлөмдөр.
12. Апта	Маанисине жараша сүйлөмдүн түрлөрү: каалоо, буйрук, өтүнүч ж.б. маанидеги сүйлөмдөр.
13. Апта	Маанисине жараша сүйлөмдүн түрлөрү: каалоо, буйрук, өтүнүч ж.б. маанидеги сүйлөмдөр.
14. Апта	Баяндоочту уюштурган сөз түркүмдүк белгилерге жараша сүйлөмдүн түрлөрү: атоочтук жана этиштик сүйлөмдөр.
15. Апта	Баяндоочтун сүйлөм ичиндеги ордуна жараша сүйлөмдүн түрлөрү: арткы позициядагы жана алдыңкы позициядагы баяндоочтук сүйлөмдөр.
16. Апта	Баяндоочтун сүйлөм ичиндеги ордуна жараша сүйлөмдүн түрлөрү: арткы позициядагы жана алдыңкы позициядагы баяндоочтук сүйлөмдөр.

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60